

ЩОДО АТЕСТАЦІЇ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕКАРІВ

Діяльність бібліотек закладів освіти базується на нормативній базі двох відомств: освіти та культури.

Оскільки бібліотекарі не належать до педагогічних працівників, до них не може бути застосоване «Положення про атестацію педагогічних працівників».

Бібліотекарів віднесено до категорії Професіонали. Базовим для визначення кваліфікаційних категорій бібліотечним працівникам є Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 81. Культура і мистецтво. Розділ «Бібліотеки, централізовані бібліотечні системи»), затверджений наказом Міністерства культури і мистецтв України від 14 квітня 2000 р. № 168.

Окремого документа, який регулював би питання атестації бібліотекарів закладів освіти, на тепер не існує. Тому вони мають атестуватися відповідно до **«Положення про проведення атестації працівників підприємств, установ, організацій та закладів галузі культури»** (затвердженого наказом Міністерства культури і туризму України від 16.07.2007 № 44).

Відповідно до вищезазначеного Положення, атестація бібліотекарів проводиться не частіше ніж один раз на три роки. Тобто, атестація може проводитись раз на 3, 4, 5 років. Дана норма зазначена і у ст. 11 ЗУ «Про професійний розвиток працівників».

Також передбачено повторну атестацію, яка проводиться не пізніше ніж через рік у разі прийняття рішення про невідповідність працівника займаній посаді або виконуваній роботі та рекомендацій комісії щодо направлення працівника на навчання.

Атестації на відповідність посаді, яку вони займають або на яку претендують, **підлягають** бібліотечні працівники закладів та установ освіти, які мають стаж роботи в бібліотеці не менше І року.

Працівники, які відпрацювали на відповідній посаді менше одного року:

- вагітні жінки;
- особи, які здійснюють догляд за дитиною віком до 3-х років або дитиною-інвалідом чи інвалідом дитинства;
- одинокі матері або одинокі батьки, які мають дітей віком до 14 років;
- неповнолітні;
- особи, які працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору *проходять атестацію за власним бажанням.*

Кваліфікаційні категорії встановлюються залежно від наявності певного рівня освіти та стажу роботи відповідно до вимог Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства культури та мистецтв України від 14 квітня 2000 р. № 168.

Для **провідного бібліотекаря** вимагається наявність повної або базової вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст, молодший спеціаліст) та стаж роботи за професією бібліотекаря I категорії — не менше 2 років.

Бібліотекар I категорії повинен мати повну або базову вищу освіту відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст, молодший спеціаліст): для магістра — без вимог до стажу роботи; спеціаліста, молодшого спеціаліста — стаж роботи за професією бібліотекаря II категорії — не менше ніж 2 роки.

Бібліотекар II категорії — повну або базову вищу освіту відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, молодший спеціаліст). Стаж роботи за професією бібліотекаря — не менше ніж 1 рік; бібліотекар — повну або базову вищу освіту відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, молодший спеціаліст) без вимог до стажу роботи.

Згідно з Положенням, атестація організовується та проводиться на підставі відповідного наказу (п. 2.1).

Пунктом 3.1 Положення встановлено, що атестація працівників культури проводиться атестаційною комісією, що створюється при закладі культури. При цьому Міністерством освіти і науки не встановлено будь-яких інших норм щодо створення для забезпечення атестації бібліотечних працівників навчальних закладів атестаційних комісій. Тому за аналогією норми пункту 2.1 Положення **атестаційну комісію доцільно створювати наказом керівника навчального закладу безпосередньо при закладі.**

За порадою юристів, порядок проведення кваліфікаційної атестації може регламентуватися **положенням**, яке приймається як додаток до колективного договору або затверджується керівником за погодженням із профспілковим комітетом, відповідно до якого **можливе створення комісії** для вирішення зазначених вище питань. На це зверталася увага в *листі Мінсоцполітики від 27.03.2013 р. № 132/13/116-13*, який хоча й стосується атестації соціальних працівників, але може застосовуватися і в нашому випадку.

Зазначене вище положення може передбачати такі моменти, як:

- періодичність проведення кваліфікаційної атестації;
- перелік посад установи, на яких працівники можуть претендувати на присвоєння (підвищення) категорії;
- склад комісії;
- строки проведення атестації тощо.